

Список використаних джерел

1. Апресян Ю. Д. Избранные труды. Т. 1: Лексическая семантика. [2-е изд., испр. и доп.]. М.: Школа, РАН, 1995. С. 25–27.
2. Апресян Ю. Д. Исследования по семантике и лексикографии. Т. 1.: Парадигматика. М.: Языки славянских культур, 2009. С. 27–31.
3. Іваницька Н. Б. Дієслівне вираження мікрокатегорії «Рух» в українській та англійській мовах. Наукові записки: Зб. наук. праць. Серія: Філологічні науки. 2009. № 86. С. 92–105.
4. Логинова И. В. Способы моделирования пространственно-направительной глагольной семантики: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.19. Ставрополь, 2006. 22 с.
5. Словник української мови. В 10-ти томах / [ред. І.К. Білодід]. К.: Наук. Думка, 1975.
6. Шпенюк І. Є. Семантичне поле дієслів руху з прихованим локативним компонентом. Матеріали всеукраїнської наукової конференції «Проблеми зіставної семантики». К.: КДЛУ, 1995. С. 23–24.
7. Longman dictionary of contemporary English. / [Summers, Della]. L.: Pearson Education Limited, 2006.

Герасимов Артем Євгенович,
курсант 2-го курсу Факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
старший викладач кафедри
українознавства та іноземних мов
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Безсмертна Н. В.

ЗАЛУЧЕННЯ ФАХІВЦІВ ЯК ПЕРЕКЛАДАЧІВ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

У результаті свого поступового розвитку Україна як сучасна європейська демократична держава має змогу давати можливість для навчання, працевлаштування та проживання на своїй території майже кожному іноземцю. Це позитивно впливає на розвиток економіки нашої держави, встановлення дружніх

відносин із багатьма міжнародними країнами світу. Але також слід зазначити, що збільшення іноземців на території України вимагає неабиякої лінгвістичної підготовки фахівців державних установ, насамперед, правоохоронних органів. Хотілося б розглянути основні проблемні питання залучення таких фахівців (перекладачів) під час здійснення кримінального провадження за участю іноземців.

Згідно ст. 26 Конституції України іноземцям надаються такі ж самі права та свободи, і вони несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України. Деякі особливості існують, але вони зазначені у Конституції, законах України чи міжнародних договорах України. Тобто під час кримінального провадження справ за участю іноземців вони мають такі ж можливості для ефективного правового захисту в суді як і громадяни України. Законодавством передбачено право іноземця на залучення перекладача для більш ефективного та якісного здійснення кримінального процесу [1].

Частина 3 статті 29 Кримінально-процесуального кодексу (далі КПК) України забезпечує можливість учасникам кримінального процесу, якщо вони зовсім не володіють або недостатньо володіють державною мовою, реалізувати право давати показання, подавати скарги, заявляти скарги та виступати в суді рідною чи іншою мовою, якою вони володіють, користуючись послугами перекладача в порядку, передбаченому КПК України. Стаття 68 КПК регламентує права та обов'язки перекладача, що залучається до кримінального провадження. При виборі такого фахівця найважливішим аспектом є його незацікавленість у результатах справи. Суд, слідчий суддя або інша сторона, що залучила такого перекладача, повинна встановити обставини, які виключають наявність спільних інтересів, а саме: стосунки з обвинуваченим, підозрюваним, потерпілим чи свідком. Також перекладач не може бути задіяним у кримінальному провадженні, якщо він виступає в цьому провадженні як заявник, потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач, слідчий суддя, захисник, спеціаліст або експерт, що встановлено статтею 77 КПК України [2].

Слід зазначити, що Європейський суд з Прав Людини неодноразово розглядав справи, де містилися ознаки порушення права особи на справедливий суд. Під час кримінального провадження не надавалася можливість залучити перекладача,

бо особа, за участю якої воно відбувалося, розуміла мову провадження на базовому рівні. Тобто національні суди визнавали це достатнім для ефективного та якісного розгляду справи (*Vizgirda v. Slovenia* (заява № 59868/08)). Ця позиція національних суддів є такою, що порушує права особи, закріплені багатьма міжнародними країнами, у той же час, вона не надає особі повне право на правовий захист унаслідок чого сторона, яка захищається, має менші перспективи [3].

Пропонується створення центрів з надання допомоги перекладачами або принаймні формування таких центрів на базі інших центрів, які пов'язані з наданням вторинної правової допомоги. Це б стало поштовхом для полегшення пошуку перекладачів і підвищення рівня процесуальних гарантій щодо дотримання прав і законних інтересів учасників кримінального провадження відносно мовного питання та дотримання принципу незалежності судів. Це б дало змогу приймати участь у кримінальному провадженні кваліфікованих фахівців-перекладачів у випадках, що передбачені КПК, а саме: при залученні їх слідчим, слідчим суддею, прокурором чи судом при досудовому розслідуванні чи в судовому засіданні для здійснення перекладу [4].

Отже, хоч і залучення перекладача до кримінального провадження з першого погляду здається дуже простим та легким процесом, все одно воно пов'язане із багатьма проблемами, що виникають під час кримінального процесу. У більшості випадків такі проблеми стосуються непрофесійності та безграмотності фахівців, які потребують дуже ґрунтовного дослідження. Одним із варіантів рішення такої проблеми ми бачимо впровадження практики підписування особами контрактів із фірмами, які спеціалізуються на перекладі, або ж приватними особами. Ще одним варіантом є надання можливості правоохоронним органам оголошувати тендер на обслуговування установи під час процесу перекладу, це б додало впевненості, вільного часу та зняло б навантаження із слідчих, які б стали займатися своїми основними безпосередніми функціями.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. № 254к/96-вр. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний процесуальний кодекс: Закон України від 13.04.2012. № 4651-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

3. Європейський суд з Прав Людини: рішення. Візгірда проти Словенії. № 59868/08. Страсбург, 28 серпня 2018 р. URL: <https://www.echr.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/rishennia-u-spravi-vizgirda-proty-slovenii.pdf>.

4. Про залучення перекладачів у кримінальному провадженні : рішення Ради суддів України від 09.06.2016 № 48. Рада суддів України : сайт. URL: <http://rsu.gov.ua/ua/events/view/risenna-rsuno-48-vid-09062016-pro-zalucenna-perekladaciv-u-kriminalnomu-provazheni>.

Горбач Оксана Василівна,

доцент кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук, доцент

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ТЕХНІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Необхідність та перспективність часткового (а за певних умов – повного) впровадження дистанційного формату у навчальний процес вже не є таким проблематичним, як здавалося його учасникам на початковому етапі, оскільки вчителі та викладачі давно звикли до постійних змін та реформ своєї галузі, а також навчилися пристосовуватися та оволодівати новими знаннями, вміннями та навичками, викликаними сьогоденням.

Метою виступу є бажання поділитися певними напрацюваннями, сформульованими у процесі проведення дистанційних занять зі здобувачами вищої освіти денного та заочного відділень.

На етапі планування, а згодом і проведення занять у дистанційному форматі треба з'ясувати, у яких позааудиторних умовах перебувають наразі здобувачі освіти: чи мають вони робочі місця, які навчальні матеріали та технічні засоби мають (або можуть мати) у розпорядженні. І найважливіші питання: чи мають вони доступ до мережі Інтернет та чи є Інтернет-з'єднання стабільним.

Ефективною альтернативою до паперових підручників, яких може не бути (або бути в обмеженій кількості) у здобувачів